

Benestads kyrka

55.5244, 13.9064

Kyrkan hade ursprungligen när den byggdes, kanske redan i slutet av 1100-talet, två ingångar till långhuset, i norr och i söder. Dessa är nu igenmurade, liksom de ursprungliga små romanska fönstren, som ersattes i mitten av 1800-talet med de nuvarande fönstren, detta samtidigt som västtornet togs ner till samma höjd som långhuset. Detta eftersom kyrkan då var i dåligt skick. Vapenhuset lutade kraftigt mot söder och tornet hade kraftiga sprickor.

Nordost om kyrkan står en så kallad kastal, alltså ett fristående torn, som idag inrymmer kyrkans klockor. Kastalen byggdes under senmedeltiden, men en utvändig renovering av kastalen gjordes bland annat 2004.

I kastalen hänger två klockor, som båda göts 1907 av en äldre medeltida klocka.

Kryssvalvet i koret är från början av 1300-talet och har målningar av Snårestadsmästaren, som även dekorerat triumfbågen.

Långhusets kryssvalv försågs senare med målningar

från tiden runt 1500, utförda av Everlövmästaren och skiljer sig markant från korets målningar, som är mer sparsmakade.

Här finns målningar som föreställer Kristus som världsdommare, sittande på regnbågen med Jungfru Maria och Johannes vid sina sidor, skapandet av Adam och Eva och Adam och Eva drivs ut ur paradiset.

De sju dödssynderna. Skiften har nästan helt försvunnit, men där står i översättning bland annat: Högmod, Girighet, Otukt, Avund, Frosseri, Vrede och Lättja.

Kalkmålningarna var länge övermålade, men togs åter fram i mitten av 1950-talet.

I långhusets sydöstra hörn finns rester av ett medeltida sidoaltare. Det finns också ett hål för en tvärbjälke som satt i triumfbågen.

Altaruppsats och predikstol har utförts omkring år 1740 av Mathias Stenberg från Ystad, eller någon av hans elever.

På baldakinen över predikstolen finns flera adliga vapen, bland annat det Schönströmska.

Altartavlan föreställer korsfästelsen med ett kors med

Kristus skulpterat i trä mot en målad bakgrund. Korset med Jesusfiguren är en rekonstruktion utförd 1952 av en träsnidare Nilsson från Helsingborg, som hade Matthias Stenbergs krucifix som fins i Lindreöds kyrka som förlaga.

Innan renoveringen på 1950-talet täcktes altaruppsatsen av de båda tavlor som nu hänger i absiden. Den ena som är från andra hälften av 1700-talet, skapad av en okänd mästare föreställer Korsfästelsen.

Den andra är en kopia av en tavla av Carl Bloch och visar Uppståndelsen.

Kyrkans dopfunt av Öveds-sandsten ritades i början av förra seklet av arkitekt Theodor Wåhlin. Till dopfunten hör ett dopfat från 1739. Den nuvarande dopfunten har ersatt en dopfunt av trä vilken var samtida med altaruppsatsen och sannolikt hade Mathias Stenberg som upphovsman.

I långhuset hänger Carl XI:s namnchiffer från 1689.

Och i triumfbågens södra sida ser vi delar av ett triumfkrucifix av trä från 1300-talet. Krucifixet som en gång för länge sedan hängt i triumfbågen, påträffades i kastalen 1954 och var då i mycket dåligt skick.

I mitten av 1950-talet gjordes en invändig restaurering under ledning av domkyrkoarkitekt Eiler Graebe. Då målades bland annat kyrkans snickerier samt golv och fönster. Den tidigare öppna bänkinredningen ersattes också med en ny, sluten bänkinredning, samtidigt som de tidigare omnämnda kalkmålningarna togs fram.

Vid samma tid installerades en ny pneumatisk orgel, byggd av A. Mårtenssons Orgelfabrik i Lund. Denna ersatte då en orgeln från 1880-talet, vars fasad ännu finns kvar.

Källor:

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Pdf: "Benestads kyrka - invändig restaurering". Jörgen Kling 2009. Malmö stad.

Pdf: "Benestads kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Lunds stift Kerstin Börjesson 2016.

Häfte: "Benestads kyrka - 1100-tals kyrka helgad åt St Stefanus".